

MEMO

Aan	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van	CUMELA Nederland, Jacqueline Tuinenga
Datum	6-12-2019
Kenmerk	
Betreft	Internetconsultatie Wmz

CUMELA Nederland is de branchevereniging van bedrijven in groen, grond en infra. Wij hebben ongeveer 2000 leden. Er zijn ongeveer 3000 bedrijven in de cumelasector actief. De omzet van onze sector is 4 miljard euro. Er zijn 30.000 mensen werkzaam. Gemiddeld zijn er 10 werknemers per bedrijf, maar we hebben ook 592 leden zonder personeel! Dat is bijna 30%. Onze ondernemers leveren diensten met bemand materieel. 90% van alle suikerbieten wordt door onze leden geoogst en 80% van alle mais. Wij zijn dienstverleners van grondbewerking tot oogst, 60% van alle (land-) bouwverkeer op de weg zijn onze ondernemers. 24,8 miljoen ton mest wordt vervoerd en op het land gebracht. Wij hebben 17.500 grondverzetmachines en voeren 70% van alle grondwerken uit. Onze ondernemers hebben 15.000 tractoren, onderhouden 6500 km provinciale wegbermen en 4000 km bermen van rijkswegen. Wij houden openbare ruimte en terreinen onkruidvrij. Wij verzorgen aanleg en onderhoud van 10.000 ha sportterrein en houden 60% van de lokale wegen en terreinen sneeuw- en ijsvrij. Ook verzorgen wij aanleg en onderhoud van natuurterreinen en parken en onderhouden 144.000 km watergangen. Onze opdrachtgevers zijn agrariërs, waterschappen, overheden (GWW-) aannemers en bedrijven. Allemaal echte ondernemers dus die investeren in materieel en 70% van onze leden dus ook in personeel. Onze reactie wordt door deze achtergrond ingegeven.

Definitie zelfstandige

De definitie gaat uit van een negatieve optie. Als iemand arbeid verricht, niet via een dienstverband of aanstelling dan is hij een zelfstandige. Enige uitzondering is wanneer er personeel in dienst is of als de arbeid ondergeschikt is aan een koopovereenkomst. **De vraag die rijst wat is dan iemand die geen arbeid aanbiedt maar diensten?**

Onze sector heeft als kenmerk het ontzorgen van opdrachtgevers. Dit doen wij met behulp van materieel en materiaal en soms met alleen mensen. Ondernemers die dus fors geïnvesteerd hebben in machines en tot nu toe niet in beeld waren in de discussie met betrekking tot de VAR en de Wet DBA worden nu wel in deze discussie gezogen. Niemand heeft twijfel over het ondernemerschap van deze ondernemers maar zij vallen nu wel onder de definitie van een zelfstandige en worden met deze nieuwe wet en de gevolgen daarvan geconfronteerd.

In de meeste gevallen is er in onze sector sprake van aanneming van werk dan wel een overeenkomst van opdracht. De ondernemingsvorm is meestal een eenmanszaak (met één of meerdere ondernemers gezamenlijk) en soms een BV. Bij een BV is meestal personeel aanwezig dus het gaat hier met name om de eenmanszaken.

De arbeidsbeloning kent een minimum. Om aan te tonen dat een ondernemer zichzelf dat minimum toekent moet hij inzicht geven aan zijn opdrachtgever hoe zijn tarief is samengesteld. Dat is niet wenselijk uit concurrentie oogpunt maar ook niet omdat de opdrachtgever dan kan zeggen; je collega is goedkoper ik ga naar hem. Het is de wens om de "race naar de bottom" te stoppen maar door deze eis van inzichtverschaffing wordt dit juist bewerkstelligd.

Voor specialisten in groen, grond en infra

En hoe toon je aan dat een machine die je hebt gekocht een bepaald aantal uren gaat draaien? En wat als achteraf blijkt dat de inschatting onjuist was? Dat er een miskoop is gedaan waar geen vraag naar was, waardoor de kosten per uur de pan uitrijzen en de beloning voor de arbeidsinzet naar beneden keldert? Hier wordt de kern van ondernemerschap geraakt en misbruikt voor een oneigenlijk doel.

Bovendien wordt een onevenredig beroep gedaan op de zelfstandige en op zijn opdrachtgever om deze papieren tijger op papier te zetten en te controleren.

De locatie van het werk moet worden vermeld. Hoe doe je dat als je opdracht is om een leiding in te graven over een tracé van 10 kilometer? Of op een locatie waar geen postcode of adres beschikbaar is?

De hoofdelijke aansprakelijkheid lijkt mooi maar gezien voornoemde kan dit tot boetes leiden terwijl er in de praktijk geen probleem is!

De wet verplicht de zelfstandige om een offerte af te geven aan de opdrachtgever. Dat is niet in alle situaties nu hoe er gewerkt wordt. Veelal wordt een tarievenlijst met de opdrachtgever afgesproken. De opdrachtgever weet dan op voorhand wat hij kan verwachten maar heeft geen inzicht in de te verwachten kosten, tijd en arbeidsbeloning per uur. En hoe ga je om met meer en minder werk?

Bij de opt out (samentelregeling) wordt niet duidelijk wat de achtergrond is van de maximale termijn van 12 maanden. Er wordt aangesloten bij de tussenperiode in het arbeidsrecht van 6 maanden. De WAB wordt per 1 januari aanstaande nu juist verruimd zodat vaker een tussenperiode van 3 maanden de relatie verbreekt. Waarom wordt niet aangesloten bij de tussenperiode van 3 maanden? Juist in onze sector waar de weersinvloeden een sterke relatie hebben met de vraag naar arbeid zou een tussenperiode van 3 maanden voorzien in een behoefte.

De administratieve lasten die voortvloeien uit deze wet zijn in geen verhouding tot het probleem dat opgelost moet worden. Want welk probleem was dat ook al weer? Dat wordt uit deze wet niet duidelijk. Volgens ons gaat het om het beschermen van een bepaalde doelgroep. Waarom wordt dat niet in een wet gegoten? Het blijkt niet mogelijk om in een wet vast te leggen dat wanneer onder een bepaald tarief wordt gewerkt, er automatisch sprake is van een dienstverband. Dat geldt dan met name voor zelfstandigen die alleen met hun handen komen (simpel gezegd). Waarom wordt niet aangehaakt bij het wettelijk rechtsvermoeden omtrent het bestaan van een dienstverband? De controle is dan geregeld want die ligt bij de zelfstandige zelf. De wet hoeft niet te worden aangepast, want het wettelijk rechtsvermoeden is reeds opgenomen in 7:610a BW.

De zelfstandigenverklaring is in zijn kern wel een goede regeling. Echter ook hier geldt weer dat inzicht moet worden gegeven in de samenstelling van het tarief. Hier gelden dezelfde bezwaren als hiervoor genoemd bij het minimum tarief.

Samengevat is het grootste knelpunt van dit voorstel dat inzicht moet worden gegeven in het tarief en de administratieve lasten die uit het voorstel voortkomen en dan steekt het nog meer daar er in onze sector geen probleem is dat opgelost moet worden. Tevens reiken wij een oplossing aan in de vorm van het wettelijk rechtsvermoeden voor de echte probleemsituaties en doen wij een suggestie om een tussenperiode van 3 maanden aan te houden bij de samentelregeling.

Wij missen een algehele visie op de arbeidsmarkt en vragen ons af waarom niet wordt gewacht op de uitkomsten van de Commissie Regulering van Werk. Wij vragen ons af of het probleem van de schijnzelfstandigen met deze voorstellen wordt opgelost.